

АНАЛІЗ ЗАХОДІВ ПІДТРИМКИ ЕКОНОМІКИ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ПРИКЛАДІ СІНГАПУРУ

Уряд Сінгапуру вже мав попередній досвід боротьби з епідеміями атипової пневмонії (мається на увазі епідемія SARS-CoV 2003 р.), що зіграло вирішальну роль у питанні оперативного введення режиму «жорсткого» карантину по всій країні: окрім типових заходів, було введено кримінальну відповідальність за розповсюдження паніки та фейків щодо вірусу, створено оперативний чат інформування громадян на 140 тис. осіб, введено комендантську годину та патрулювання вулиць країни збройними силами. Варто відмітити, що карантинні заходи супроводжувалися активним введенням урядових програм з підтримки найбільш постраждалих секторів економіки країни.

Так, задля підтримки фінансового сектору, Міністерство торгівлі та промисловості (далі – МТІ) вжило наступні заходи (1 SGD = 18,97 UAH = 0,7 USD) [1]:

1. Внесення змін до Порядку кредитування підприємств (the Enterprise Financing Scheme): збільшення максимально можливого обсягу кредиту на оборотний капітал (Working Capital Loan) від фінансових установ (Financial institutions, далі – FI) з 600 тис. S\$ до 1 млн. S\$ із гарантуванням державою в ролі поручителя 80% боргу (раніше було 50-70%) та можливістю відтермінування сплати на 1 рік.

2. Збільшення максимально можливого обсягу торгівельного кредиту (Trade Loan) від FI з 5 млн. S\$ до 10 млн. S\$ із гарантуванням державою в ролі поручителя 80% боргу (раніше було 70%), страхуванням державою 80% платежів по відсоткам та можливістю відтермінування сплати на 1 рік.

3. Запровадження Програми мостового кредитування (Temporary Bridging Loan Program) для туристичного сектору з можливістю отримання кредиту на 5 млн. S\$ строком на 1 рік під 5% річних від FI із гарантуванням державою в ролі поручителя 80% боргу та можливістю відтермінування сплати на 1 рік.

Задля стимулювання ринку робочої сили Міністерство фінансів (далі MOF) запровадила наступні заходи [2]:

1. Відшкодування працедавцям у розмірі 25% щомісячної зар. плати кожного робітника із зарплатнею більше 4600 S\$ (з відшкодуванням у 50% робітників продовольчого сектору та у 70% робітників туристичного сектору).

2. Збільшення верхнього рівня співоплачуваних урядом зар. плат з 4 000 S\$ до 5 000 S\$. із збільшенням рівня співоплати з 5% до 15-20%.

3. Щоденні виплати тимчасово непрацюючим особам та ФОПам ((self-employed persons (SEPs)) у розмірі 100 S\$ із відтермінуванням всіх споживчих кредитів на період карантину.

4. Запровадження програм підвищення кваліфікації працівникам продовольчого, авіаційного, туристичного секторів за рахунок держави.

У сфері оподаткування, MOF запровадило наступні заходи [5]:

1. 25 % зниження корпоративного податку на прибуток (проте не менш ніж 15 тис. S\$ з 1-ї компанії) з автоматичним 3-місячним відтермінуванням сплати податків.

2. Відміна податку на нерухомість об'єктів власності туристичного та продовольчого секторів на весь 2020-й рік.

Загальна кількість витрат, що були попередньо оголошені урядом Сінгапуру, склали 48 млрд. S\$.

На відміну від програм стимулювання інших країн, урядова підтримка Сінгапуру видається більш ефективною порівняно з іншими країнами. Насамперед, це викликано тим, що більшість заходів уряду Сінгапуру побудовані за принципом «знизу-догори» (зменшення або відміна податків в якості підтримки уряду, як наслідок – зменшення дохідної частини бюджету країни і одночасне ефективно стимулювання економіки), в той час, коли майже всі відповідні заходи Єгипту спрямовані за принципом «згори-донизу» (прямі державні виплати в якості підтримки уряду, як наслідок – збільшення витратної частини бюджету, що, на жаль, може бути недостатнім для стимулювання економіки: використання виділених коштів та їх «донесення» до кінцевого реципієнта часто-густо супроводжується корупційними відтоками).

За підрахунками MOF Сінгапуру очікуване зростання ВВП країни в 2020 році знаходитиметься в діапазоні – 0,4%-1,5%. Попередній темп ВВП склав 0,9 %, найнижчий показник з

¹³ Студент 3-го курсу спеціальності «Міжнародні економічні відносини», Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Науковий керівник: Підчоса О.В., к.е.н., доцент кафедри міжнародних фінансів.

2009 р. Таким чином, незважаючи на пандемію, ймовірність перевищення темпів економічного зростання за 2019 р. залишається достатньо високою [3].

Одночасно, якими б рішучими не були заходи уряду Сінгапуру, загроза для економіки країни наразі є зовнішньою: в умовах загальносвітового скорочення попиту на будь-які види продукції, експортні позиції країни можуть постраждати. Проте і тут, за рахунок більш раннього, порівняно з іншим світом, подолання піку епідемії, за рахунок аналогічного подолання піку ключових торговельних партнерів Сінгапуру – Китаєм, Південною Кореєю, Японією, – країні вдасться абсорбувати падіння попиту.

Більш того, вже у січні 2020 р. спостерігалось зростання експорту, до рівня 3,182 млрд. S\$ [4].

Таким чином, за рахунок ефективної урядової підтримки проти пандемії у сфері фінансового сектору, оподаткування та ринку робочої сили, а також завдяки відносно сприятливій експортній кон'юктурі, Сінгапур можна вважати прикладом своєчасного державного втручання та реагування в умовах надзвичайного стану.

Список використаних джерел

1. COVID-19 Government Support Measures [Електронний ресурс] // LexMundi. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.noerr.com/-/media/news/2020/coronavirus/covid-19-government-support-measures.pdf?la=en>.

2. BUDGET 2020 ADVANCING AS ONE SINGAPORE [Електронний ресурс] // Ministry of Trade and Industry. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://www.singaporebudget.gov.sg/docs/default-source/budget_2020/download/pdf/fy2020_budget_statement.pdf.

3. Asia: Assessing Potential Economic Impact From Novel Coronavirus [Електронний ресурс] // UOB Group. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://www.uobgroup.com/web-resources/uobgroup/pdf/research/MN_200207A.pdf.

4. Economic Indicators by Country [Електронний ресурс] // TradingEconomics. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://tradingeconomics.com/egypt/forecast>.

5. World Economic Outlook, April 2020 [Електронний ресурс] // International Monetary Fund. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2020/04/14/weo-april-2020>.

Малюга А.¹⁴

ПОЛІТИКА ФРС У 2020 РОЦІ: ВИКЛИКИ ТА РЕАКЦІЯ

Фінансові ринки переживають нестабільні часи, оскільки загострення кризової ситуації, викликаной коронавірусом, веде до неминучого спаду світової економіки, в умовах якого багатьом компаніям доведеться боротися за виживання. Ціни на корпоративні облігації зазнали сильного тиску на фоні появи занепокоєнь, що в умовах кризи, викликаной коронавірусом, фірми не виплатять свої борги [1]. Федеральна резервна система 15 березня 2020 року зменшила відсоткову ставку з 1% до 0,0 – 0,25%. ФРС намагається випередити і пом'якшити перебої та економічний спад, викликані швидким поширенням коронавірусу. Таке надзвичайне скорочення ставки останній раз мало місце у 2008 році [2]. Нижчі відсоткові ставки залучають більше грошей в економіку, заохочують компанії інвестувати, а споживачів – більше витратити і брати кредити, що, у свою чергу, стимулює економіку. Однак, хоча низька відсоткова ставка є вигідною для деяких груп населення, вона не є корисною для всіх, тож, розглянемо кілька окремих випадків. Хоча ставка по федеральним фондам насправді не впливає на ставки по іпотечним кредитам, які значною мірою залежать від прибутковості казначейських облігацій, динаміка цих ставок часто співпадає. Нижчі іпотечні ставки є перевагою для тих, хто хоче взяти іпотечний кредит або має змогу рефінансувати існуючу іпотеку. Крім того, у виграші залишаються ті, у кого іпотека з плаваючою ставкою. У програші опиняться люди, які брали іпотеку з фіксованою ставкою і не зможуть вдатися до рефінансування через те, що навіть теперішні ставки недостатньо низькі. Тим не менш, наразі ставки набагато нижчі, ніж у період за шість місяців до Великої депресії (тоді середня іпотека коштувала 6,74 %, а зараз – близько 3,8 %). Щодо кредиту під заставу нерухомості, то відсотки по ньому зазвичай пов'язані з основною відсотковою ставкою, яка, в свою чергу, залежить від дій ФРС. Таким чином, вигідність зменшення ставки ФРС для позичальника залежить від того, чи фіксовані відсотки за кредит, чи ні (аналогічно вищезгаданому). Виграють і власники кредитних дефолтних свопів, які зафіксували свої відсоткові ставки, а програють

¹⁴ Студентка 2-го курсу спеціальності «Міжнародні економічні відносини», Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Науковий керівник: Підчоса О.В., к.е.н., доцент кафедри міжнародних фінансів.